

Anna Berkestedt Jonsson
Socialchef
Krokoms kommun

Arbetsmarknadsdepartementet
a.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar gällande "Nytt ersättningssystem för mottagande av ensamkommande barn och unga" (Promemoria 2016-06-21)

Sammanfattning

Krokoms kommun håller med SKL i deras formulering att:

"Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) anser att tidplanen för införandet av ett nytt ersättningssystem är alldeles för kort, det krävs en längre omställningstid och därför föreslår SKL att det nya systemet införs tidigast från den 1 januari 2018. Flyktingpolitiken är ett statligt ansvar, så det enda skäligen är att staten ersätter kommunerna för den uppsägningstid och de omställningskostnader som följer."

Med utgångspunkt i Migrationsverkets då gällande prognoser rustade Krokoms kommun liksom övriga kommuner i landet för det väntade mottagandet av ensamkommande barn. Verksamheterna tvingades till att expandera snabbt. Att förvänta sig av kommunerna att det på en så kort tid ska kunna styra om processer som satts igång och krympa verksamheterna, när det gäller bland annat byggnationer och rekryteringar, blir svårt. Hade förslaget gällt från 1 januari 2018 hade vi haft helt andra förutsättningar till omställning.

Tankar och synpunkter som tydliggör orimligheten i regeringens förslag

- **Barnets behov** – Barn och unga som kommer till Sverige omfattas av samma regelverk som andra barn som inte kan bo med sina föräldrar. De ensamkommande barnen/ungdomarna placeras enligt socialtjänstlagen. Det är därmed alltid behovet som skall styra insatsen. Kvalitén och omsorgen för det enskilda barnet/ungdomen får därmed inte styras av ekonomin. Om valet blir stödboende på grund av ekonomiska skäl kan den lägre personaltätheten omöjliggöra till att barnets/ungdomens behov tillgodoses. Detta i sin tur kan ge ökad belastning och kostnader för andra samhällsfunktioner. Från och med den 20 juli kommer tillfälliga uppehållstillstånd att vara huvudregeln under de kommande tre åren. Troliga konsekvenser av detta kan vara sämre mående hos de ensamkommande barnen/ungdomarna.

- **HVB-hem kontra stödboende** - De nya sänkta ersättningsnivåerna baseras på allt för vaga eller direkt felaktiga antaganden om möjligheten att tillämpa placeringsformen stödboende. I propositionen om den nya placeringsformen (prop. 2015/16:43) skriver regeringen att:

”Stödboende är tänkt som ett placeringsalternativ för unga i åldern 18-20 år [...] Barn i åldern 16-17 ska endast kunna placeras i stödboende om det finns särskilda skäl.”

Propositionen om stödboende behöver göras om för att det ska vara möjligt för socialnämnden att utifrån barnets behov placera *en betydande andel av gruppen 16-17-åringar i stödboende* som det står i regeringens promemoria till det nya ersättningssystemet. Propositionen som rör stödboende behöver revideras innan de förändrade ersättningsnivåerna träder ikraft.

De räkneexempel som i promemorian ska visa rimligheten i den nya schablonersättningen, bygger helt på antagandet 30-34% av barnen under 18 år ska bo i stödboende. Krokoms gör bedömningen att det är en gissning med stor osannolikhet.

- **Lokaler** - Omställningstiden är för kort för att på ett ordnat sätt ställa om mottagandet i kommunerna. Förslaget som helt ändrar spelreglerna för kommunerna väntas träda i kraft redan 1 januari 2017. Våra beräkningar visar att verksamheten bara är möjlig att bedriva givet de nya ekonomiska förutsättningarna om omställningskostnaderna är noll. Det är en omöjlighet. Med hänsyn till lokal/bostadsbristen i Krokoms kommun har vi tvingats att anskaffa moduler som motsvarar de krav som IVO samt plan- och bygglagen ställer på HVB-hem för att kunna hantera mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar utifrån de förutsättningar som gällde i slutet på 2015 och de prognoser som vi hade att tillgå från Migrationsverket. Vi sitter nu fast i treåriga avtal som sträcker sig in i 2019 för dessa moduler.
- **Personal** - Personalgrupper kan avvecklas först när det sista barnet/ungdomen flyttar från ett boende, givet att vi ska följa kollektivavtal är den minsta personalgruppen som är möjligt att ha på ett HVB-hem, ett arbetslag med sex medarbetare. Det gäller vare sig vi har åtta barn/ungdomar eller ett. Det kan även komma att bli svårt att bemöta de fackliga organisationernas och arbetsgivarens krav om ökad trygghet och säkerhet på boendena för personalen, främst nattetid. Det åtgärder som har föreslagits utifrån gemensamma diskussioner är bland annat utökad bemanning nattetid, för att undvika ensamarbete.
- **Statliga medel för omställningskostnader** - I likhet med SKL anser Krokoms kommun att en längre omställningstid är nödvändigt. Främst på grund av de dyra hyresavtalen som Krokoms kommun har. Om ett nytt ersättningssystem ska införas enligt avsedd tidsplan bör det finnas utrymme för att statliga medel kan täcka dessa omställningskostnader, om detta inte blir verklighet kommer det få stora konsekvenser för kommunens övriga verksamheter.

- **Beredskap och osäkra prognoser** - Migrationsverket säger upp alla överenskommelser och tar därmed bort både den ekonomiska och strukturella grunden för att ha någon form av beredskap för att flyktingströmmarna återigen ökar. Trots detta förväntas alla kommuner, oavsett lokala förutsättningar att skapa ett flexibelt mottagande som med 48 timmars varsel att klara att ta emot anvisade barn i alla åldrar, 0-18, pojkar och flickor. Migrationsverkets prognoser har slagit kraftigt fel flera år i följd och ger inte tillräcklig vägledning. Kommunens beredskap och mottagningskapacitet på årsbasis blir därför mycket svår att hantera utan grundavtal kring målgrupp och ersättning.

Krokoms den 2016-08-24

Krokoms kommun

Maria Söderberg
Kommunstyrelsens ordförande

Sara Anselmby
Tf. kommundirektör

Elisabeth Svensson
1:e vice ordförande socialnämnden

Anna Berkestedt Jonsson
Socialchef